

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport

Osnutek

Številka: 0651-11/12-6/2
Ljubljana, 1. 7. 2013

Z A P I S N I K

6. seje Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport,
ki je bila v sredo, 26. junija 2013, ob 13.30 uri, v sobi 212 na Šubičevi 4, Ljubljana.

Prisotni:

- predsednik: dr. Zoran Božič
- člani: Mitja Bervar, dr. Janvit Golob, Tomaž Horvat, dr. Radovan Stanislav Pejovnik, Miloš Pohole (nadomest.), Metod Ropret in Branimir Štrukelj.

Odsotni: Rajko Fajt, Mirko Kozelj in Janko Požeznik.

Ostali prisotni:

- Aljoš Pertinač in Marjan Turk (MIZŠ), Aleš Ojsteršek (Urad za mladino), Jan Škoberne, Franc Dolenc in Mark Pohar (APEK).

Dnevni red:

1. Predlog resolucije o nacionalnem programu za mladino, EPA 1242-VI
2. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli – nujni postopek, EPA 1279-VI
3. Letno poročilo Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije za leto 2011, EPA 1243-VI
4. Potrditev zapiska 5. redne komisije

AD 1)

Predstavniki predlagatelja je predstavil glavne cilje, s katerimi naj bi se mladim med 15 in 29 letom omogočilo lažji prehod v odraslost, upoštevajoč oblikovanje in izvajanje mladinskih politik na področju izobraževanja, zaposlovanja in podjetništva, bivanjskih razmer, zdravja, kulturnega udejstvovanja in medijev. Predlog resolucije opredeljuje naslednje cilje: izboljšanje kompetenc mladih za uspešnejši vstop na trg dela, povečanje mednarodne študijske mobilnosti mladih s prenosom znanj in praks v Slovenijo, olajšati mladim začetek delovne kariere in izboljšanje kakovosti zaposlitev, zagotavljanje sistemske dostopnosti mladih do stanovanj, spodbujanje redne telesne aktivnosti in uravnoteženega prehranjevanja, preprečevanje tveganega in škodljivega kajenja ter rabe alkohola in drog, krepitev skrbi za vsesplošno zdravje mladih in varnost na delu in v prometu, spodbujanje participacije in zastopanosti mladih pri upravljanju družbenih zadev, spodbujanje prostovoljstva mladih in vključevanje v kulturne aktivnosti, povečanje stopnje splošne pismenosti v slovenskem in drugih maternih ter tujih jezikih, okrepitev raziskav in analiz na področjih mladinske politike.

Komisija podpira predlog resolucije in ocenjuje, da resolucija na področju izobraževanja ustrezno in prepričljivo temelji na predhodnih analizah stanja in izpostavlja načela in konkretne cilje. Ob tem komisija posebej poudarja, da je treba zagotoviti pogoje za povečanje deleža mladih, ki končajo študij na univerzah, in hkrati spodbujati skrajševanje dobe študija. Poudarja, da je treba okrepiti napore za izboljšanje kakovostnega izobraževanja na vseh ravneh izobraževanja. Komisija namreč ocenjuje, da sta izjemno visoka deleža mladih v srednješolskem in terciarnem izobraževanju, da je visok delež mladih, vpisanih na gimnazije in da je zelo velik osip v terciarnem izobraževanju. To posledično lahko pomeni preveč "samo formalno" izobraženih mladih in zmanjševanje kakovosti izobraževanja ter s tem povezano neprilagoditev trgu dela. Komisija ugotavlja, da se slovenska izobraževalna politika prepočasno in nezadostno odziva na zahteve družbe in gospodarstva glede hitrejšega prilagajanja tržnim razmeram in obenem s tem povezanimi pričakovanimi znanji in veščinami. Srednješolsko izobraževanje z vidika zahtevnosti ne omogoča zadostne pripravljenosti za uspešno nadaljevanje študija na univerzah, hkrati pa je Slovenija vezana na priporočila Evropske unije po določenem deležu visokoizobraženih mladih. Po drugi strani pa so nižji in srednje poklicni programi degradirani s socialnega in vrednostnega vidika, kar negativno vpliva na razvoj različnih poklicev in zmanjšuje dostopnost do trga dela velikemu številu mladih iskalcev zaposlitve. Ob tem komisija izpostavlja še vprašanje v zvezi s primernostjo mature kot selektivnega dejavnika pri vpisu v visokošolsko izobraževanje. Glede na ocene strokovnjakov s področja visokošolskega izobraževanja na univerzah meni, da je v povezavi s celotno uspešnostjo mladih v srednješolskih strokovnih in splošnih gimnazijskih programih dovolj dober selektivni vpisni pogoj.

Komisija tudi poudarja, da je celoten sistem izobraževanja močno povezan z gospodarskim razvojem oziroma s poslovnim okoljem, kateremu mora država omogočiti ustrezno fleksibilnost, da bo gradil stabilno in povezovalno poslovno mrežo, ki bo spodbudno vplivala na raznovrstnost kvalifikacij oziroma kompetenc v izobraževalnem ciklusu. S tem bo širšemu krogu mladih odprta pot različnim vrstam kakovostnih znanj in veščin, pridobljenih v različnih izobraževalnih programih, in povečane karijerne možnosti mladih skladno z njihovimi sposobnostmi in ambicijami.

Komisija predlaga, da bi veljalo razmisliti o možnostih glede stabilnega financiranja aktivnosti za oblikovanje politik na področjih, ki jih opredeljuje resolucija. Predlog predvideva sredstva v okviru razpoložljivih proračunskih in evropskih sredstev, kar pa ne omogoča uspešnega načrtovanja predvidenih razvojnih učinkov pri posameznih ciljih. Komisija zato predlaga, da se cilje ovrednoti in določi ustrezen delež proračunskih sredstev pri zagotavljanju določenih ciljev.

Za poročevalca je določen predsednik komisije dr. Zoran Božič.

AD 2)

Predstavnik predlagatelja je predstavil razloge za spremembe Zakona o osnovni šoli, ki upoštevajo konceptualne rešitve razvoja slovenske osnovne šole iz Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji 2011 v okviru zmožnosti proračuna, poenotenje dodeljevanja statusa učencev, ki se po javno veljavnih programih dodatno izobražujejo na glasbenem področju ter ureditev kadrovskih in organizacijskih možnosti, da program šole v naravi postane del brezplačnega obveznega programa. V zvezi s poučevanjem tujega jezika v OŠ novela s šolskim letom 2014/15 postopoma uvaja obvezni tuj jezik v 2. razred OŠ, leto kasneje pa tuj jezik kot neobvezen izbirni predmet za vse učence 1. razreda. Predlog sprememb vpeljuje poučevanje drugega tujega jezika v 4., 5., in 6. razred kot enega izmed neobveznih izbirnih predmetov (poleg drugega tujega jezika so to še umetnost, računalništvo, šport in tehnika), učenci 7., 8. in 9. razreda pa lahko drugi tuj jezik izberejo kot neobvezni izbirni predmet. Projekt poskusnega uvajanja drugega tujega jezika, ki se je začel v letu 2008/09 na 159 osnovnih šolah, se bo izvedel do konca.

Komisija podpira novelo Zakona o osnovni šoli in ocenjuje, da je zgodnejše uvajanje tujega jezika zelo pomembno pri razvijanju sposobnosti za poslušanje in ustno sporočanje, kognitivne strategije za selekcijo, analizo, sintezo, vrednotenje in ustvarjalne rabe informacij in sposobnosti za učinkovito reševanje problemov. Obenem izpostavlja pomen vlaganja v učenje tujih jezikov, ki omogoča večjezično opismenjevanje in v povezovanju z drugimi predmeti spoznavanje različnih kultur. Dostopnost učenja tujih jezikov za vse je pomembna za povečanje kasnejših zaposlitvenih

možnosti in uspešnejšo poklicno pot. Komisija ugotavlja, da imajo države v Evropski uniji poučevanje tujega jezika različno urejeno, Slovenija glede števila ur za poučevanje v tujem jeziku v primerjavi z drugimi predmeti v zadnji triadi devetletke s 17 odstotki presega povprečje 15 odstotkov v Evropski uniji in 14 odstotkov v OECD.

Komisija poudarja, da je treba v dobrobit kakovostnega poučevanja tujih jezikov oziroma večjezičnega opismenjevanja ter dostopnosti do tujih jezikov na osnovnošolski ravni izobraževanja sprejeti stabilnejšo politiko, neodvisno od vsakršne spremembe aktualne oblasti, z določenimi in merljivi cilji, temelječimi na strokovnih podlagah in upoštevajoč primerljivost z drugimi evropskimi državami.

Za poročevalca je določen predsednik komisije dr. Zoran Božič.

AD 3)

Predstavniki Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije so izpostavili nekatere aktivnosti agencije v letu 2011. Med drugimi je agencija največ pozornosti namenila regulaciji trgov 4 glede dostopa omrežne infrastrukture s sodostopom ali razvezanim dostopom na fiksni lokaciji in 5 glede širokopasovnega dostopa. Agencija je Telekomu Slovenije na podlagi ugotovitve, da je operater s pomembno tržno močjo, naložila dodatne obveznost na upoštevanih trgov 4 in 5, in sicer med drugim obveznost operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti oziroma dostopa do njenega optičnega omrežja alternativnem operaterjem in obveznost enakega obravnavanja, preglednosti in cenovnega nadzora. Agencija izvaja nadzor nad liberalizacijo poštnih storitev, saj se je s pričetkom leta 2011 liberaliziral trg in Pošta Slovenije je izgubila izključno pravico izvajanja nekaterih poštnih storitev, istega leta je agencija postala regulator storitev v železniškem prometu.

Predstavniki pristojnega Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport je predstavil razloge, zakaj je bilo poročilo agencije pripravljeno z enoletno zakasnitvijo. Po prehodu na digitalizacijo radiodifuzije je bilo nekaj nejasnosti glede izvajanja aktivnosti agencije na tem področju, ki pa so bile odpravljene. Ministrstvo je agenciji tudi naložilo projektno testiranje DVTB 2 na zahodni državni meji, saj italijanske radijske in televizijske postaje proti določilom Evropske unije zasedajo slovenske kanale. Projekt, v katerem agencija testira nezasedene kanale DVTB 2, se financira iz viška agencije iz preteklih let in se bo končal v letošnjem letu, če bodo zagotovljena dodatna finančna sredstva.

Člane komisije je zanimalo, kako se prilagajajo cene poštnih storitev glede na povprečje Evropske unije in status oziroma vrednost znamk Pošte Slovenije, ki niso več v obtoku.

Komisija se je seznanila s poročilom in menila, da je treba zagotoviti ustrezne pogoje za delovanje agencije in njeno poročanje v ustreznem roku, predvsem zaradi ažurne informiranosti o delovanju agencije.

Za poročevalca je določen predsednik komisije dr. Zoran Božič.

Damijana Zelnik, l.r.
sekretarka

Dr. Zoran Božič, l.r.
predsednik